

M2: Metodologia de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor

Introducere

România a adoptat utilizarea standardelor ocupaționale în a doua jumătate a anilor '90, ca mecanism de cooperare între furnizorii de formare și angajatori, pentru ca educația și formarea profesională să răspundă cerințelor pieței muncii. În anul 1994 a fost înființat Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare (COSA), care a dezvoltat și aprobat metodologia de elaborare, validare și aprobare a standardelor ocupaționale în concordanță cu evoluțiile europene în domeniu. Pe baza acestei metodologii, au fost aprobate standarde ocupaționale din diferite domenii de activitate, ca referențial pentru dezvoltarea de programe de formare profesională care să răspundă cerințelor pieței muncii.

Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA) a preluat atribuțiile COSA în anul 2003 și în baza Acordului Tripartit, semnat în 2005, și îndeplinește rolul de Autoritate Națională a Calificărilor (ANC).

În conformitate cu legislația actuală din România, standardele ocupaționale pot fi elaborate de către asociații profesionale, organizații patronale sau sindicale, companii și furnizori de formare pe baza metodologiei CNFPA. În conformitate cu cadrul metodologic revizuit, verificarea și validarea standardelor ocupaționale elaborate poate fi realizată numai de către organizații abilitate în domeniul standardelor (comitete sectoriale, ministere).

Decizia de a adopta principiile Cadrului European al Calificărilor (EQF) în România este considerată o motivație importantă în vederea revizuirii cadrului metodologic existent de elaborare a calificărilor. În cadrul acestui proces, conceptul de calificări bazate pe standarde ocupaționale este mai bine explicat față de trecut. Documentul M2: Metodologia de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor, descrie cum se face acest lucru. Această metodologie reprezintă o parte integrantă a noului cadru metodologic.

Pentru a sprijini procesul de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și a calificărilor asociate, metodologia este completată cu un ghid de aplicare. Ambele documente au fost implementate și testate începând cu luna mai până în luna noiembrie a anului 2007, cu sprijinul experților din cadrul a patru sectoare economice.

Rezultatele acestor experiențe au fost folosite pentru a decide forma cadrului metodologic ce va fi utilizat până în momentul următoarei revizuirii, planificate a avea loc în cadrul proiectului Phare 2006.

Asistență tehnică

Phare 2004 Europe Aid 121949/D/SV/RO

București, octombrie 2007

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr. of pages
M2_Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	1 of 8

Etapele procesului de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale

Procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și calificărilor constă în două etape:

Etapa 1: Elaborarea standardului ocupațional (activitățile 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9)

Etapa 2: Definirea și elaborarea calificărilor (activitățile 10 și 11)

În funcție de context, revizuirea se poate realiza pentru o parte sau pentru întregul standard ocupațional/calificări asociate. Revizuirea unui standard și a calificărilor asociate se realizează cu respectarea integrală a metodologiei de elaborare a standardului ocupațional și a calificărilor asociate.

NOTĂ: Activitățile 1 și 2 din procesul de elaborare se referă la realizarea analizei ocupaționale (metodologia M1 a cadrului metodologic) Analiza ocupațională este obligatorie și trebuie realizată înainte de începerea procesului de elaborare sau revizuire a unui standard ocupațional și a calificărilor asociate. În consecință, se recomandă cunoșterea metodologiei de analiză ocupațională.

Etapa 1: Elaborarea de standarde ocupaționale

Activitatea 3: Identificarea unităților de competență

Funcțiile majore identificate în cursul analizei ocupaționale sunt analizate pentru a stabili unitățile de competență. Titlul unității de competență trebuie ales astfel încât să fie adecvat funcției majore pe care o descrie. Titlurile unităților de competență se definesc conform cerințelor specificate în ghidul de aplicare a acestei metodologii.

Activitatea 4: Stabilirea tipurilor unităților de competență

Tipul unităților de competență (cheie, generale pe domeniu, specifice ocupației/ calificărilor) se stabilește analizând în ce măsură funcțiile majore se utilizează trans-sectorial, într-un anumit sector / subsector de activitate sau într-o ocupație/ calificare.

Unitățile de competență cheie trebuie elaborate astfel încât să poată fi transferabile, pe același nivel de responsabilitate, către alte sectoarele de activitate.

Unitățile de competență generale vor fi elaborate unitar pe sector/ subsector.

NOTĂ: Înainte de a dezvolta unitățile de competență generale dintr-un standard, se verifică dacă acestea sunt înregistrate deja în baza de date. În acest caz, dacă acestea necesită mici modificări pentru utilizarea lor în respectiva ocupație, se recomandă Comitetului sectorial actualizarea lor pentru a permite o mai mare transferabilitate de la o ocupație la alta.

Activitatea 5: Identificarea elementelor de competență

Elementele de competență pentru fiecare unitate de competență în parte, se definesc conform cu cerințele menționate în ghidul¹ de aplicare a acestei metodologii pe baza informațiilor cuprinse în analiza ocupațională.

¹ Ghid de aplicare a M2: Metodologia de elaborare și revizuire a standardelor ocupaționale și calificărilor.

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	2 of 8

Activitatea 6: Revizuirea structurii

Structura standardului ocupațional cuprinde lista tuturor unităților de competență (cheie, generale pe domeniu/ subdomeniu, specifice ocupației) și elementele de competență corespunzătoare acestora. Revizuirea structurii generale a standardului ocupațional asigură coerența între unități și elemente.

Activitatea 7: Definirea unităților de competență

Definirea unităților de competență se realizează prin:

- Descrierea criteriilor de realizare;
- Descrierea contextelor în care se poate desfășura activitatea descrisă de unitatea de competență ;
- Recomandarea tehnicilor de evaluare corespunzătoare.

Completarea unităților de competență se realizează în conformitate cu cerințele formatului standardului ocupațional.

Activitatea 8: Descrierea unităților de competență

După definitivarea conținutului tuturor unităților de competență se vor elabora descrierile fiecărei unități de competență și respectiv descrierea generală a ocupației în conformitate cu informațiile cuprinse în unitățile de competențe.

Activitatea 9: Revizuirea-finală a standardului ocupațional

În cadrul acestei activități se verifică dacă standardul ocupațional este complet și prezentat în formatul cerut.

NOTĂ: Dacă activitățile descrise mai sus sunt îndeplinite corespunzător, standardul ocupațional și calificările asociate trebuie avizate favorabil de un verificator și poate fi înaintat spre validare organizațiilor abilitate în domeniul standardelor (comitete sectoriale, ministere), în conformitate cu M3: Metodologia de verificare și validare.

Formatul standardului ocupațional este prezentat în Anexa 2.1.

Etapă 2: Definirea și elaborarea calificărilor

Activitatea 10: Aplicarea regulilor de combinare pentru definirea calificărilor asociate

Standardul ocupațional oferă experților din cadrul sectorului de activitate informații privind posibilitățile de definire a mai multor calificări, conform diferitelor roluri ocupaționale pe care le pot îndeplini persoanele calificate pe piața muncii, prin stabilirea diferitelor variante de combinare a unităților de competențe obligatorii sau opționale.

Organismul de elaborarea a standardelor ocupaționale (de exemplu comitetul sectorial) trebuie să stabilească regulile de combinare a unităților de competență din cadrul unui standard ocupațional care vor conduce la definirea calificărilor corespunzătoare sectorului.

Regulile de combinare trebuie să respecte următoarele principii:

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	3 of 8

- 1) Calificările definite prin intermediul acestor reguli trebuie să reflecte nevoile existente pe piața muncii;
- 2) Calificările definite prin intermediul acestor reguli trebuie să fie aprobate de către asociațiile patronale și sindicale reprezentative;
- 3) O persoană calificată pentru oricare dintre calificările definite prin intermediul acestor reguli trebuie să aibă o perspectivă reală și legală de angajabilitate;
- 4) Utilizarea acestor reguli nu trebuie să conducă la definirea unei calificări care reflectă doar necesitățile unei singure companii din sector și care nu oferă individului perspectiva unei rute de progres ulterioară (orizontală sau verticală) pe piața muncii;
- 5) Regulile de combinare permit alegerea unităților de competență care pot fi combinate pentru a defini calificările cerute pe piața muncii;
- 6) Regulile de combinare identifică și combinațiile unităților de competență interzise, dacă este cazul.

Notă: Autoritățile la nivel national pot să propună organismelor nationale abilitate să dezvolte standarde ocupationale si calificări asociate (comitete sectoriale, ministere) modificări în structura standardelor ocupationale si a calificărilor asociate, cu asistenta ANC.

Activitatea 11: Elaborarea calificărilor

Elaborarea calificărilor are în vedere două elemente:

1. Stabilirea nivelului calificării, care presupune:
  - Completarea unităților de competență cu nivelul de responsabilitate corespunzător;
  - Determinarea nivelului calificării în conformitate cu cerințele prezentate în ghidul de aplicare a metodologiei.
2. Definirea calificării, care se referă la:
  - Scopul și motivația privind necesitatea calificării;
  - Cunoștințe precerute / Condiții de acces / Ruta de progres;
  - Regulile de combinare ale unităților de competență ;
  - Compatibilitate internațională (dacă este cazul);
  - Cerințe legislative specifice (dacă este cazul);
  - Documente eliberate de organisme de reglementare (dacă este cazul).

Nota: Elaborarea de calificări presupune si stabilirea numărului de credite ce trebuie acordat pentru o unitate de competentă/calificare.

Problema stabilirii numărului de credite nu poate fi abordată în acest moment deoarece încă se așteaptă:

- Finalizarea discuțiilor la nivel european referitoare la ECVET
- Adoptarea unei decizii politice în România, pe baza rezultatelor dezbaterii la nivel european.

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	4 of 8

Secțiunea II Formatul standard al calificării

1. Denumirea standardului ocupațional

Standard ocupațional:	
<i>Denumirea standardului ocupațional</i>	
În sectorul: <i>Denumirea sectorului</i>	
Cod:.....	<i>Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări</i>
Data aprobării:.....	
Denumirea document:.....	
Versiunea:	
Data de revizuire preconizată:...	
pagina 1 din ...	

2. Autorii standardului ocupațional

Inițiatorul standardului:
Expertul coordonator pe sector:
Realizatorii standardului ocupațional:
Verificatorii standardului ocupațional:
Autorul (ii) calificării:
Denumirea și data fișei analizei ocupaționale
Responsabilitatea pentru conținutul acestui standard ocupațional și al calificărilor bazate pe acest standard ocupațional revine Comitetului sectorial.
Data validării:
Numele și semnătura: (președintele comitetului sectorial sau președintele comisiei de validare
pagina 2 din ...

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	5 of 8

3. Descrierea ocupației

<p>Descrierea ocupației:</p> <p>1) Contextul ocupației</p> <p>2) Procesul de lucru</p> <p>3) Lista funcțiilor majore</p> <p>4) Alte informații relevante pagina X din ...</p>
--

4. Lista unităților de competență

<p>Unitățile de competențe cheie</p> <p>Titlul unității 1: .....</p> <p>Titlul unității 2: .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității N: .....</p>	<p>Cod de referință:</p> <p><i>Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări</i></p>
<p>Unitățile de competențe generale</p> <p>Titlul unității 1: .....</p> <p>Titlul unității 2: .....</p> <p>Titlul unității 3: .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității N: .....</p>	<p>Cod de referință:</p> <p><i>Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări</i></p>
<p>Unitățile de competențe specifice</p> <p>Titlul unității 1: .....</p> <p>Titlul unității 2: .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității . : .....</p> <p>Titlul unității N: .....</p>	<p>Cod de referință:</p> <p><i>Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări</i></p>

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	6 of 8

Establishment of National Authority for Qualifications

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC)

Phare 2004 EuropeAid 121949 /D/SV/RO

CNFP

5. Unitatea de competență

Fiecare unitate trebuie să fie prezentată pe o pagină separată

Titlul unității (menționați tipul de unitate din cadrul standardului ocupațional)				Coduri de referință <i>Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări</i>
Descrierea unității de competență				NIVELUL UNITĂȚII
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare	
1				
2				
3				
4				
5				
Gama de variabile: Specificarea variabilelor din contextul de muncă (dacă este cazul)				
Tehnici de evaluare recomandate:				

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr. of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	7 of 8

6. Calificarea

Titlul calificării		Codul	
		Se completează de către Autoritatea Națională de Calificări	
Nivelul calificării			
Unități obligatorii (specifice)	Codul	Nivel	Credite
Titlul unității			Urmează a fi stabilite la o dată ulterioară pe baza rezultatului dezbaterilor la nivel european și opțiunilor politice ale României în această privință
Titlul unității			
Titlul unității			
Titlul unității			
Titlul unității			
Unități obligatorii (generale)			
Titlul unității			
Titlul unității			
Titlul unității			
Unități obligatorii (cheie)			
Titlul unității			
Titlul unității			
Unități opționale (specificați regulile aplicabile opțiunilor, dacă este cazul)			
Titlul unității			
Titlul unității			
Titlul unității			

7. Descrierea calificării

Scopul și motivația calificării
Cunoștințele precerute / Condiții de acces / Ruta de progres
Explicarea regulilor calificării
Comparabilitatea internațională (dacă este cazul)
Cerințele legislative specifice (dacă este cazul)
Documente eliberate de Organisme de reglementare(dacă este cazul)

Title	Reference	Author	Issue	Date	nr. of pages
M2_ Dezvoltarea Standardelor Ocupationale si Calificarilor	A4_2_4_M2		print version	05-01-2008	8 of 8